

Groene energie is te succesvol

Column

Frans Debets, directeur Debetsbv

De transitie naar een duurzame energievoorziening lijkt zich vooral te concentreren op het gebied van stroom. Nederland zit nu ongeveer op 10 procent duurzame stroomproductie, in Duitsland is het inmiddels 30 procent.

Die duurzame stroomproductie begint het gevestigde energiesysteem te beïnvloeden. Veel groene stroom werd opgewekt door het verbranden van biomassa. Dat neemt niet veel meer toe. Maar de productie uit wind en zon groeit gestadig door.

In Duitsland is dit jaar de stroomproductie uit wind voor het eerst net zo groot als die uit biomassa,

beide goed voor 10 procent van het totaal aan stroom. Stroom uit zon heeft een kleiner aandeel, rond 7 procent, maar dat wordt de komende jaren meer.

Kolen- en gascentrales vormen de basisvoorziening in Nederland. In Duitsland komen daar de bruinkoolcentrales nog bij. Deze produceren vrij goedkoop als ze veel uren per jaar draaien. Maar met een groeiend aanbod van wind en zon worden de traditionele systemen steeds vaker afgeschakeld. Daardoor stijgt de gemiddelde kostprijs van de grote traditionele systemen.

Zo ontstaat er een scheiding in de markt met enerzijds de traditionele productie die schakelbaar is en

anderzijds de onstuurbare productie van wind- en zonsystemen. Bij veel zon en wind in Duitsland zakt de stroomprijs in elkaar. Voor eigenaars van panelen en molens is dat niet erg, hun inkomsten worden bepaald door langlopende subsidies. Maar omdat de (dagelijkse) prijsfluctuaties in de stroommarkt steeds heftiger worden, van bijna 0 tot boven de 5 cent per kWh en zon en wind ook bij lage stroomprijzen blijven doorproduceren, wordt de kans dat ze ooit zonder subsidies kunnen werken steeds kleiner.

Het wordt dus steeds interessanter voor duurzame systemen om buiten de zon- en windpieken te kunnen leveren, dan is er extra geld te verdienen. Biogasinstallaties worden om die reden alleen nog maar ingeschakeld bij een hoge prijs. Meer zonnestroomproducenten mijden de middagpiek door de

Goedkope groene energie maakt meer produceren on aantrekkelijk

panelen gericht op het oosten en westen te plaatsen. Duitse zonnepaneleninstallateurs leveren om dezelfde reden allerlei batterijsystemen, zodat de dagproductie 's avonds benut kan worden. Dat is bij ons nog nieuw maar daar al heel normaal.

Met dit soort ontwikkelingen worden er nog meer uren van de traditionele producenten afgesnoept en lopen hun productieprijzen nog verder op. Zo ontstaat er een energiemarkt met duur fossiel

en goedkope groen. Dat maakt het voor duurzame stroomaanbieders lastiger om winst te maken dus onaantrekkelijker om verder uit te breiden.

Hoe deze systeemverandering verder gaat is onbekend. Veel grote producenten hadden niet voorzien dat dit zo snel zou gaan. Hun investeringen in de grote centrales moesten ze al weer afboeken omdat de energiemarkt de productie niet meer nodig heeft. De vrees is nu dat dit ook de nieuwe duurzame systemen kan overkomen.

Dat de stroomprijs op de stroombeurs meestal laag is merkt de consument nauwelijks. Zijn stroomprijs wordt vooral bepaald door de energiebelasting en in de komende jaren vooral door de nieuwe heffing Opslag Duurzame Energie. Ga daarom door met het besparen op energie, dat loont altijd.